

मालारानी गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

खनदह, अर्घाखाँची
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आ.व. २०८१/०८२ को बजेट वक्तव्य

सभामा पेश मिति: २०८१।०३।१०

सभाबाट पारित मिति: २०८१।०३।२६

सभाध्यक्षज्यू,

सभासदस्य ज्यूहरू,

यस गरिमामय सभामा मालारानी गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले आगामी आ.व. २०८१/८२ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुतिको लागि उपस्थित हुँदा गौरवान्वित महशुस गरेको छु । यस अवसरमा लोकतन्त्र प्राप्ति तथा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि समय-समयमा भएका लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रृद्धान्जली अर्पण गर्दछु । घाइते योद्धा र वेपत्ता नागरिकहरू प्रति उच्च सम्मान र परिवारप्रति गहिरो सहानुभूति प्रकट गर्दछु ।

स्थानीय तह सदस्य निर्वाचन, २०७९ मा जनताको अभिमत प्राप्त गरी गाउँ सभा सदस्यको रूपमा दुई आर्थिक वर्ष विभिन्न जिम्मेवारीमा रही आफ्नो कर्तव्य निर्वहन गरिसकेका छौं । यस अवधिमा जनताको नजिकमा रहेको स्थानीय सरकारको रूपमा सार्वजनिक सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणका कार्य गरिरहँदा विभिन्न अवसर तथा चुनौतिहरू पहिचान गरेका छौं । यस परिवेशमा कोभिड-१९ को कारण अर्थतन्त्र तथा समग्र शासन सञ्चालनमा परेका नकारात्मक असर कम हुँदै गएका छन् तर नयाँ चुनौतिहरू भने हाम्रो सामु प्रकट भइरहेको अवस्था छ । रुस-युक्रेन युद्ध तथा त्यसको परिणाम स्वरूप विश्वव्यापी आपूर्ति श्रृंखलामा पर्न गएको प्रभाव तथा अन्य विविध कारणवश सिर्जित विश्वव्यापी आर्थिक मन्दिबाट नेपाल र मालारानी गाउँपालिका पनि अछुतो रहन सकेको छैन । यसले गर्दा मालारानी गाउँपालिकामा विकास निर्माणका कार्यलाई नकारात्मक प्रभाव पारेको छ । यस्तो अवस्थामा स्थानीय तहको राजस्व अधिकारको पूर्णरूपमा परिचालन गरी आन्तरिक राजस्व सक्षतालाई अभिवृद्धि गर्दै सीमित स्रोत साधनको उच्चतम र न्यायोचित उपयोगमा ध्यान केन्द्रित गर्नुपर्ने देखिएको छ । "कृषि, पर्यटन र सहकारी; समृद्ध मालारानी" भन्ने दीर्घकालीन सौँचको साथ विकास कार्यलाई नीति तथा लक्ष्यमा आधारित बनाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले तर्जुमा गरिएको मालारानी गाउँपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षीय (२०७८।०७९ देखि २०८२।०८३) आवधिक योजनाले दिगो तथा समुचित विकासको लागि मार्गप्रशस्त गरेको छ । मालारानी गाउँपालिकाको समृद्धि र विकासको पथमा रचनात्मक तथा सकारात्मक योगदान गर्नुहुने राजनीतिकर्मी, समाजसेवी, बुद्धिजीवी, स्वास्थ्यकर्मी, शिक्षक तथा कर्मचारीहरू, सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी र सम्पूर्ण स्वदेश तथा विदेशमा रहनुहुने मालारानीवासी आमाबुवा, दाजुबहिनी लगायत सम्पूर्णमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

नेपालको संविधान, २०७२ को भाग १९ मा स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था, अनुसूची-८ र ९ मा रहेको स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकार सूची, विद्यमान संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारका कानून, दिगो विकासका लक्ष्य, संघ र प्रदेशका पञ्चवर्षीय योजना, गाउँपालिकाले तर्जुमा गरेको प्रथम पञ्चवर्षीय आवधिक योजना, संघीय र प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट, मालारानी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, विनियोजन र आर्थिक विधेयकका सिद्धान्त तथा प्राथमिकता, विषयगत समितिबाट सिफारिस गरिएका कार्यक्रमहरू, गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरू र सरोकारवाला सबैका सुझावलाई आधार लिई समृद्धि, सुशासन र सामाजिक न्याय कायम गर्ने उद्देश्यकासाथ आ.व. २०८१।८२ को वार्षिक बजेट तर्जुमा गरेको छु ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू, सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अब म गाउँपालिकाको आर्थिक अवस्था र चालु वर्षको बजेट कार्यान्वयनको समीक्षा संक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

चालु आ.व. का लागि गाउँसभाबाट विनियोजित रू ६३ करोड २३ लाख २२ हजार ९ सय ८८ रकममध्ये चालुतर्फ रू. ४८ करोड ५ लाख २ सय २४ र पूँजीगततर्फ १५ करोड १८ लाख २२ हजार ७ सय ६४ रकम विनियोजन भएको थियो । विनियोजित रकममध्ये चालु आ.व. को ११ महिनासम्ममा चालुतर्फ २८ करोड ९९ लाख ६६ हजार ८ सय ७१ र पूँजीगततर्फ ५ करोड ५६ लाख ६६ हजार १ सय ८३ रकम खर्च भएको छ । जसअनुसार पूँजीगततर्फ ३६.६७ प्रतिशत र चालुतर्फको ६०.३५ प्रतिशत गरी समग्र बजेटको ५४.६६ प्रतिशत खर्च भएको अवस्था छ । चालु आ.व. मा रू ८० लाख रकम राजश्व संकलन गर्ने लक्ष्य लिइएकोमा हालसम्म रू. ८१ लाख ८० हजार ८ सय ९० रकम संकलन भई लक्ष्य प्राप्त भएको अवस्था छ

- ११ किमी नयाँ सडक, ३ किमि स्ट्रक्चर सहितको ग्रावेल, १ कि.मी. कालोपत्रे तथा १२ किमी सडकको स्तरोन्नति गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- एक घर-एक धारा खानेपानी आयोजना अन्तर्गत वडा नं. १ मा थप २५३ वटा घरधुरीमा खानेपानी धारा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । साथै EACH परियोजना सँगको सहकार्यमा २३६ वटा घरधुरीमा खानेपानी धारा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- भवनतर्फ, खन स्वास्थ्य चौकी भवन स्तरोन्नति कार्य सम्पन्न भएको छ । वैद्यनाथ मा.वि. को भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । कालिका ने.रा. मा.वि., किरण मा.वि. को भवन निर्माण कार्य सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन् ।
- मालारानी गाउँपालिका १५ शैया अस्पतालको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रही हाल सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पहलकदमी गरिएको छ ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सँगको लागत साझेदारीमा EACH परियोजना सञ्चालन भई जम्मा रकम रू. ३ करोड ८२ लाख बराबरका ४ वटा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना, विपद् व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम, ३ वटा स्वास्थ्य संस्था भौतिक पूर्वाधार निर्माण लगायतका कार्य भएका छन् ।
- गाउँपालिकाको समग्र कार्यसम्पादन सूचकको रूपमा रहेका LISA, FRA, GESI Audit, वित्त आयोगको मूल्याङ्कनमा सुधारको लागि कार्ययोजना तयार भएको छ ।
- आ.व. २०७४।०७५ देखि हालसम्मको बेरुजुको लगत तयार गरी फछ्यौट गर्नको लागि वर्गीकरण गर्ने कार्य गरिएको छ ।

- खाद्यान्न बालीको उन्नत बिउ उपयोगमा अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत ८५८० के.जी. गहुँको बिउ वितरण गरिएको छ ।
- गाउँपालिका भित्रका कृषकहरूलाई ५०% अनुदानमा ३० वटा मिनि टिलर वितरणको लागि सम्झौता भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । साथै १११ वटा मौरीको घर र ११५ वटा टनेल ५०% अनुदानमा वितरण गरिएको छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ८५ जना रोजगार विहीन विपन्न नागरिकले रोजगारी प्राप्त गरेका छन् । साथै वैदेशिक रोजगारमा जानेहरूको पुनः श्रम स्वीकृतिको कार्य थालनी भएको छ ।
- लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) अन्तर्गत ३३ जना महिलाहरूलाई नौमती बाजा तालिमको साथै उद्यमीहरूलाईसिलाई कटाई सम्बन्धी,मौरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गरी वाद्यवादन सामाग्री तथा प्रविधिहरू हस्तान्तरण गरिएको छ ।
- हाल सम्म वित्तीय हस्तान्तरण रकम प्राप्त नभएकोले वित्तीय प्रगतिमा कमी आएको छ ।
- गाउँपालिका तथा संघ र प्रदेश सरकारबाट सञ्चालन हुने आयोजना।कार्यक्रमको गुणस्तर कायम गर्न निरन्तर अनुगमन गर्ने कार्य गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म गाउँपालिकाको बजेट प्रणालीमा देखिएका अवसर र चुनौती संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

अवसर:

- गाउँपालिकाको आ.व. २०७८।०७९ देखि २०८२।०८३ सम्मको लागि तर्जुमा गरिएको प्रथम पञ्चवर्षीय आवधिक योजनाले स्पष्ट लक्ष्य निर्धारण भई विकासको मार्गचित्र तयार हुनु साथै वार्षिक बजेट तर्जुमाको लागि आधार तयार हुनु ।
- आ.व. २०८०।०८१ देखि प्रारम्भ भएको मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई संस्थागत गर्दै बजेट तर्जुमालाई थप व्यवस्थित गर्दै लैजाने अवसर प्राप्त भएको छ ।
- बजेट तर्जुमा सम्बन्धी तालिम, जानकारी तथा सिकाई प्राप्त भई थप प्रभावकारी बजेट तर्जुमाको लागि आधार तयार हुँदै जानु ।
- विभिन्न संघ, संस्था तथा साझेदार निकायले पालिका सँगको सहकार्यमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै गएको परिप्रेक्षमा
- गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन, वडा कार्यालय भवन तथा शाखा कार्यालयहरूको सुदृढीकरण हुँदै गएकोले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो र जनमैत्री बनाउने अवसर प्राप्त हुनु ।
- सूचना प्रविधिको तीव्र विकास भएसँगै बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा नवीन पद्धति तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत् वस्तुनिष्ठ बनाउने अवसर प्राप्त हुनु ।

सभाध्यक्षज्यू, सभा सदस्य ज्यूहरू,

उल्लेखित अवसरको साथै हाम्रो समक्ष विभिन्न चुनौती समेत रहेका छन् ।

- राष्ट्रिय आर्थिक संकटको कारण संघ तथा प्रदेश सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण रकम कटौती भई प्राप्त भएको, गाउँपालिकाको न्यून आन्तरिक आय र सीमित स्रोत तथा साधनको प्रयोग गरी समग्र शासन सञ्चालन मालारानी वासीको इच्छा, आकांक्षा अनुरूप सम्पादन गर्नु ।

- स्थानीय तहको बजेट तर्जुमाको लागि बजेटरी सपोर्टको रूपमा रहने संघीय समानीकरण अनुदान कटौती भई प्राप्त हुनाले बजेटको कार्यान्वयनयोग्यतामा समस्या उत्पन्न भएको छ ।
- दीर्घकालीन दायित्वका धेरै आयोजना। कार्यक्रमहरू रहेको अवस्थामा जनताको चाहना अनुरूप बजेट विनियोजन तथा खर्च आफैमा चुनौतीपूर्ण रहेको छ ।
- संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँड रकम कटौती भई प्राप्त हुनाले समेत बजेट कार्यान्वयनमा समस्या उत्पन्न गरेको छ ।
- गाउँपालिकामा धेरै संख्यामा रहने स-साना योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी विकास निर्माणका कार्यको दिगोपना सुनिश्चित गर्नु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।
- आर्थिक अनुशासन कायम गर्दै सिमित आर्थिक स्रोतको समुचित र न्यायोचित उपयोग सुनिश्चित गर्नु

सभा सदस्य ज्यूहरू,

अब म आ.व. २०८१।०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधार प्रस्तुत गर्दछु ।

नेपालको संविधान, २०७२ को भाग १९ मा स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था, अनुसूची-८ मा रहेको स्थानीय तहको एकल अधिकार सूची र अनुसूची-९ मा रहेको संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार सूची, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, मालारानी गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक विकास योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना, संघीय तथा प्रादेशिक नीति तथा कार्यक्रम, दिगो विकास लक्ष्य तथा गाउँपालिकाका प्रतिबद्धताको परिधि भित्र रही मालारानी गाउँपालिकाले यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा मालारानी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिका (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम गठित विभिन्न समिति बाट प्राप्त सिफारिस, प्राथमिकीकरण, पृष्ठपोषण, सुझाव तथा सल्लाहहरू वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमाको मुख्य आधारको रूपमा रहेका छन्। यसको साथै मालारानी गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको लागि सरोकार राख्ने राजनीतिकर्मी, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, विषयगत शाखा, कर्मचारी, शिक्षक, सुरक्षाकर्मी, पत्रकार तथा सम्पूर्णमालारानी बासी बाट प्राप्त राय, सुझाव तथा सल्लाह समेत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधार रहेका छन्।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म गाउँपालिकाको आ.व. २०८१।०८२ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता पेश गर्दछु:

उद्देश्य:

- कृषि,पर्यटन,उद्योग लगायतका क्षेत्रहरूको विकास र प्रवर्द्धन मार्फत दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने,
- उपलब्ध प्राकृतिक स्रोत साधन,श्रम शक्ति,पुँजी र प्रविधिको एकीकृत परिचालनबाट रोजगारी सिर्जना र गरिबी निवारण गर्ने,
- समुन्नत र मर्यादित जीवनका लागि शिक्षा,स्वास्थ्य,खानेपानी लगायतका सामाजिक पूर्वाधारहरूको समुचित विकास गर्ने,
- बजेट प्रणालीमा सुधार गरी सार्वजनिक खर्चको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने,
- सहज तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह र जवाफदेही सार्वजनिक सेवा मार्फत मालारानी बासीलाई सुशासनको प्रत्याभूति गराउने ।

प्राथमिकता:

- कृषि र पर्यटन क्षेत्रको रूपान्तरण,
- सरकारी, गैर सरकारी, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहकार्यमा उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि,
- रोजगारी सिर्जना र गरिबी निवारण,
- गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधार निर्माण,
- शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको गुणस्तरीयता,
- सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह र मानव संसाधन विकास,
- वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थापन,
- प्रविधिको उच्चतम उपयोग ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरु,

बजेटले लिएका उद्देश्य हासिल गर्न देहायबमोजिम सुधार प्रस्ताव गरेको छु:

- आगामी आ.व. को बजेट कार्यान्वयनका लागि जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको कार्य जिम्मेवारीसहितको वार्षिक कार्ययोजना श्रावण महिनाभित्र तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । कार्ययोजना कार्यान्वयनको अवस्थाको विषयमा गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन समिति, पूर्वाधार विकास समिति र सुशासन समितिद्वारा नियमित अनुगमन गरिनेछ ।
- संघ र प्रदेश सरकारबाट विनियोजन भएका योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउन अन्तर सरकार समन्वय र छिमेकी पालिकाहरुबीच सुमधुर सम्बन्ध बनाई दिगो विकास गर्न अन्तर पालिका संवाद संयन्त्रको स्थापना गरिनेछ ।
- गठन भएका र गठन हुने टोल विकास संस्थाहरुलाई अधिकतम परिचालन गरी विकास निर्माणका कार्यहरुमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रयास गरिनेछ ।
- सार्वजनिक जवाफदेहिता तथा सूचनाको हक प्रत्याभूतिको लागि गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण सार्वजनिक निकायमा सूचना अधिकारीको काम कर्तव्य र अधिकारलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- सार्वजनिक सेवालाई पारदर्शी, मितव्ययी, जवाफदेही, प्रविधिमैत्री र गुणस्तरीय बनाई भ्रष्टाचारको सवालमा शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म नेपालको संविधानको धारा २३० तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले प्रदान गरेको अधिकार बमोजिम आगामी आ.व. २०८१।८२ को बजेट पेश गर्दछु । जसमा कुल बजेट ६२ करोड ४३ लाख ३७ हजार ४३८ रहेको छ । यस मध्ये, चालु तर्फ रु. ४४ करोड ८० लाख १८ हजार ६२० र पुँजीगत तर्फ रु. १७ करोड ६३ लाख १८ हजार ८१८ विनियोजन गरेको छु ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको गाउँपालिका तथा वडा तहमा गाउँपालिकाबाट विनियोजित बजेटका विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम र विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । जस मध्ये विषय क्षेत्रगत रूपमा समग्र बजेट विनियोजनको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ:

क्र.सं.	विषयक्षेत्र	बजेट, रु.	प्रतिशत
१.	आर्थिक क्षेत्र	२ करोड ९० लाख ९१ हजार ८५४	११.९%
२.	सामाजिक क्षेत्र	६ करोड ४४ लाख ८१ हजार ७१६	२६.३%
३.	पूर्वाधार विकास	५ करोड ८३ लाख ३६ हजार ४६७	२३.८%
४.	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	१ करोड ४० लाख ७४ हजार ९३४	५.७%
५.	सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासन	७ करोड ९३ लाख ६३ हजार ४६७	३२.३%
	जम्मा	२४ करोड ५३ लाख ४८ हजार ४३८	१००.००%

माथि उल्लेखित पाँच विषयगत क्षेत्रमा विनीयोजन गरेको बजेटले दिगो विकासका लक्ष्यलाई निम्नानुसार समाहित गरेको स्पष्ट गर्दछ ।

क्र.सं.	दिगो विकास लक्ष्य	बजेट, रु.	प्रतिशत
१.	गरिवी निवारण	४ करोड ६८ लाख ८८ हजार ९६७	१९.११%
२.	शून्य भोकमरी	७१ लाख ४३ हजार ६८०	२.९१%
३.	स्वस्थ र समुन्नत समाज	१ करोड ४० लाख २७ हजार ९२७	५.७२%
४.	गुणस्तरीय शिक्षा	२ करोड १६ लाख २४ हजार ७८१	८.८१%
५.	लैङ्गिक समानता	१० लाख ०४ हजार ४३५	०.४१%
६.	स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाई	१ करोड १८ लाख ७२ हजार ४९१	४.८४%
७.	स्वच्छ उर्जामा सहज पहुँच	७ लाख १६ हजार ३९२	०.२९%
८.	मर्यादित रोजगार तथा आर्थिक वृद्धि	९१ लाख ८३ हजार ०८३	३.७४%
९.	उद्योग पूर्वाधार र नवीन सिर्जना	५ करोड ९३ लाख २५ हजार ९८३	२४.१८%
१०.	असमानता न्यूनिकरण	८४ लाख ५६ हजार ७६५	३.४५%
११.	दिगो शहर र समुदायहरू	१ करो ३३ लाख ५० हजार	५.४४%
१२.	जिम्मेवारीपूर्ण उपभोग तथा उत्पादन	७० लाख ९० हजार ११६	२.८९%
१३.	जलवायु परिवर्तनमा तत्काल पहल	४३ लाख ७८ हजार १००	१.७८%
१४.	जलमुनीको जीवन	१ लाख	०.०४%
१५.	भूसतहको जीवन	४ लाख ८६ हजार ५४६	०.२०%
१६.	शान्ति, न्याय र सुदृढ संस्थाहरू	३ करोड ५० लाख २२ हजार ६०८	१४.२८%
१७.	लक्ष्य प्राप्तिको लागि साझेदारी	४६ लाख ७६ हजार ५६४	१.९१%
	जम्मा	२४ करोड ५३ लाख ४८ हजार ४३८	१००%

गाउँपालिकाबाट विनीयोजन गरिएको बजेटले लैङ्गिक उत्तरदायित्वलाई यस प्रकार आत्मसात् गरेको छः

क्र.सं.	लैङ्गिक उत्तरदायी	बजेट, रु.	प्रतिशत
१.	निर्दिष्ट	७ करोड ३२ लाख ९७ हजार ४०२	२९.८७%
२.	सहयोगी	१४ करोड १२ लाख ५० हजार ९३५	५७.५७%
३.	तटस्थ	३ करोड ०८ लाख १०१	१२.५६%
	जम्मा	२४ करोड ५३ लाख ४८ हजार ४३८	१००%

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आगामी आ.व. का आर्थिक विकास तर्फका बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु:

कृषि तथा पशु विकास:

- मालारानी गाउँपालिका भित्र रहेका युवा उद्यमी तथा कृषकहरुको उद्यमशिलता प्रवर्द्धन मार्फत् जीविकोपार्जन सुधार गर्न मालारानी कृषि तथा पशु उद्यमशिलता विकास परियोजना बहुवर्षीय रूपमा सञ्चालन गरिएकोमा गाउँपालिकाबाट ७०% लागत साझेदारी स्वरूप रु १ करोड १२ लाख विनियोजन गरेको छ । कृषि तथा पशु उद्यमशिलता विकास परियोजना अन्तर्गत कृषकहरुको क्षमता विकास गरी गाई र भैँसी पालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन र भकारो सुधार लगायत घाँसको बिरुवा, नर्सरी स्थापना तथा उन्नत बिउ वितरण, बाखा खोर निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालनको लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- संघीय सरकारको सहयोगमा आलु पकेट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै यसलाई थप विस्तार गर्नको लागि रु. १२ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- व्यवसायिक रूपमा कृषि गर्ने कृषकहरुलाई आवश्यक पर्ने हाते ट्याक्टर, मिनी कुटानी पिसानी मिल लगायतका प्रविधि ५०% अनुदानमा उपलब्ध गराउनको लागि रु. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।
- प्रदेश सरकारबाट बाखा प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु. ९ लाख बजेट व्यवस्थापन भएको छ ।
- संघीय सरकारसँगको सहकार्यमा गाउँपालिकामा एक पालिका एक भेटेरिनरी डाक्टर कार्यक्रम अन्तर्गत भेटेरिनरी डाक्टरको व्यवस्था गरी पशु स्वास्थ्य प्रवर्द्धनलागि आवश्यक बजेट व्यवस्था भएको छ ।
- गाउँपालिकामा रहेको आधारभूत भेटेरिनरी प्रयोगशालाको सबलीकरण गरी रोगहरुको पहिचान समयमै गरी महामारी, आकस्मिक रोग नियन्त्रण तथा खोपका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- संघीय सरकार मार्फत् गाउँपालिकामा कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम मार्फत् पशु नश्ल सुधारको कार्यक्रम निरन्तरताको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- संघीय सरकारसँगको समन्वय र सहकार्यमा कृषि उत्पादन वृद्धिको लागि कृषकहरुलाई उन्नत जातका धान, गहुँ, मकैका बिउ वितरणको लागि रु. ८ लाख बजेट व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- किसान सूचीकरण कार्यक्रमको लागि संघीय सशर्त अनुदानमा रु. २ लाख बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- यस गाउँपालिकामा नमूना सुन्तला बगैँचा स्थापना तथा विस्तार गर्ने कार्यका लागि संघीय सरकारबाट रु. ४ लाख बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

उद्योग, पर्यटन र व्यवसाय:

- गाउँपालिकाको सिफारिसमा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिने उद्यमीहरुको लागि व्याजमा ५०% अनुदान वापत रु. ४ लाख विनियोजन गरेको छ ।
- मालारानी गाउँपालिका वडा नं ५ र ६ मा अवस्थित ऐतिहासिक वडिको लेकपार्क, सहीद विगुल स्मृति पार्कको निर्माणको लागि संघीय सरकारबाट रु. ३६ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- तीनशल्ली भगवती मन्दिर मालारानी २ को लागि प्रदेश सरकारबाट रु. १० लाख विनियोजन भएको छ ।

- मालारानी गाउँपालिका ५ नं. वडा मा रहेको कोल्ड स्टोर सञ्चालनको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

उद्यम विकास:

- श्रमको मर्यादालाई प्रवर्द्धन गर्न श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- कम्तीमा अति १० गरिब परिवारका लागि हुनेगरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल परियोजना अन्तर्गत संघीय सरकार बाट कार्यस्थलमा आधारित सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि एवं जीवन उपयोगी सीप तालिमको लागि रु. ९ लाख बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल परियोजना तथा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत संघीय सरकारबाट रोजगारी सिर्जनाको लागि रु. ४७ लाख ५२ हजार बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- यस गाउँपालिकामा रोजगार संवाद मञ्चको स्थापना भैसकेकोमा सोको सञ्चालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा, अद्यावधिक, कार्यान्वयन तथा आन्तरिक रोजगारी प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था भएको छ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत खटिने श्रमिकको सुरक्षार्थ रोजगारीमा खटिनुपूर्व अभिमुखीकरण कार्यक्रम तथा सुरक्षा सामग्रीको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था भएको छ ।
- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७७ बमोजिम अति गरिब परिवार लक्षित साझा सुविधा केन्द्र स्थापनाको लागि संघीय सरकारबाट रु. ५ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत नयाँ उद्यमी सिर्जना, पुनर्ताजगी तालिम तथा सीप विकासको लागि संघीय सरकारबाट रु. ११ लाख ६० हजार बजेटको व्यवस्था भएको छ ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आगामी आ.व. का सामाजिक विकास तर्फका बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु:

स्वास्थ्य:

- दीर्घ रोग (सुगर, प्रेशर र छारेरोग लगायत अन्य रोग) का विरामीहरुलाई निःशुल्क औषधि वितरणको कार्यक्रमलाई निरन्तरताको लागि रु. २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- प्रदेश सरकारबाट वडा नं. ९ स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणको लागि रु. २० लाख को व्यवस्था गरिएको छ ।
- आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि निःशुल्क औषधी व्यवस्थापनको लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्त सञ्चार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रमको बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।

- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई सञ्चार खर्च उपलब्ध गराउँदै आएको कार्यक्रमलाई निरन्तरताको लागि रु. ५ लाख २४ हजार विनियोजन गरेको छु ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई गाउँपालिकामा ६० वर्ष उमेर पुरा गरी सेवा वाट अनिवार्य अवकाश हुँदा रु २०,००० सहित सम्मान गर्ने कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरूलाई निःशुल्क क्याल्सियम चक्की वितरण गर्ने कार्यलाई रु. ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- क्षय रोगको न्यूनीकरणको लागि समुदायमा क्षय रोग सम्बन्धी अभिमुखीकरण एवं घरदैलो खोजपड्ताल कार्यक्रम तथा पाँच वर्ष मुनीका बालबालिकामा क्षय रोग रोकथाम सम्बन्धी टी.पि.टी कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका बिरामीहरूलाई औषधी उपचार खर्च बापत बजेटको परिधिभित्र रही मासिक रु ५ हजारका दरले रकम उपलब्ध गराउनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरेको छु ।
- आवश्यकता अनुसार विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु. २ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनको लागि आवश्यक अनुदान रकम उपलब्ध गराउनको लागि रु. ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- आम जनसमुदायलाई चिकित्सकीय सेवा प्रदान गर्न पालिकास्तरीय निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनको लागि रु. ५ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- «पूर्ण संस्थागत प्रसुति सेवायुक्त वडा तथा स्थानीयतह घोषणा तथा सुनिश्चितता सम्बन्धी मापदण्ड २०८०» लाई कार्यान्वयनको लागि रु. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- हंसपुर स्वास्थ्य चौकी र मरेङ्ग स्वास्थ्य चौकीमा सञ्चालित ल्याव सेवालाई सञ्चालन र व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट विनियोज गरिएको छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रभावकारी रूपमा सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक जनशक्ति भौतिक श्रोत तथा साधनको उपलब्धता औषधि, औजार उपकरण तथा आवश्यक सामग्री प्रयाप्तता हुनेगरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- डेंगु तथा विभिन्न किटजन्य रोग तथा अन्य सरुवारोग नियन्त्रणको लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालनको लागि संघीय सरकारको समन्वय र सहकार्यमा बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- एच.आई.भी. एड्स संक्रमितको लागि सहयोग कार्यक्रमको लागि रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रबाट प्रवाह हुने सेवालाई थप व्यवस्थित रूपमा सञ्चालनको लागि रु. २ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

शिक्षा युवा तथा खेलकुद:

- गाउँपालिकामा MBBS, भेटेरिनरी, फरेष्ट्री र ईञ्जिनियरिङ्ग अध्ययनको लागि छात्रवृत्ति स्वरूप रु. २ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पञ्चवर्षीय गाउँ शिक्षा योजना तर्जुमा कार्यको लागि रु. २ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

- कक्षा ५ र ८ को परिक्षा थप व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्नको लागि रु. ५ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यालयस्तरका आवधिक परीक्षा परीक्षाको प्रश्नपत्र निर्माण, छुपाई, तथा वितरणको लागि रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन र व्यवस्थापनको लागि रु ६ लाख विनियोजन गरेको छु । त्यस्तै अध्यक्षकप भलिबल प्रतियोगिताको लागि रु. ५ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- विद्यालयका शैक्षिक कार्यक्रमहरू पालिकास्तरमै एकरूपता कायम गरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि शैक्षिक कार्यपात्रो निर्माण र कार्यान्वयनको लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
- चालु आ.व. मा स्थानीय पाठ्यक्रम कार्यान्वयनको लागि स्रोत सामग्री निर्माण भैसकेको र सोको प्रकाशन र शिक्षकलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका र विद्यालयको स्रोतमा बालिविज्ञान तर्फको प्राविधिक धार सञ्चालन भएको सिद्धार्थ माध्यमिक विद्यालयमा प्रशिक्षक र सहायक प्रशिक्षकको पारिश्रमिक व्यवस्थाको लागि रु २० लाख ४० हजार विनियोजन गरेको छु । साथै उच्च माध्यमिक तह सञ्चालन भई संघीय सरकारबाट कुनै पनि शिक्षक दरबन्दी प्राप्त नगरेको वैद्यनाथ निमकुमारी बलबहादुर माध्यमिक विद्यालयको शिक्षक व्यवस्थापनको लागि रु. ११ लाख ३६ हजार विनियोजन गरेको छु ।
- प्रतिविद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाको लागि ४९ लाख ५८ हजार रकमो विनियोजन गरिएको छ ।
- स्वस्थ शरीरले स्वस्थ मस्तिष्कको निर्माण गर्छ भन्ने मूल मान्यता अनुसार बालबालिकाको पोषण स्थिति तथा शैक्षिक गुणस्तर सुधारमा दिवा खाजाको व्यवस्थापनको लागि संघीय सरकारबाट आवश्यक बजेटको व्यवस्था भएको छ ।
- विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरूको महिनावारी स्वास्थ्यको लागि निःशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापनको लागि रु १७ लाख ७३ हजार रकम संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको छ ।
- संघीय सरकारबाट छात्रा, दलित विद्यार्थी, अपांगता भएका विद्यार्थी, विपन्न विद्यार्थीको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिएको छ ।
- शैक्षिक सुशासनको लागि संस्थागत क्षमता विकास, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षणको लागि करिब साढे १३ लाख बजेट संघीय सरकारबाट प्राप्त भएकोमा उक्त बजेटलाई विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीको क्षमता विकासमा प्राथमिकताकासाथ परिचालन गरिने छ ।
- युवा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालनको लागि रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु ।

खानेपानी:

- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा तथा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको सुविधामा समुदायको पहुँच वृद्धि गर्ने उद्देश्यले छनौट भएको सामूदायिक स्वास्थ्यका लागि एकिकृत पहल नामक परियोजना सञ्चालनको लागि लागत सहभागिता वापत रु. ६० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विद्युतीय लिफ्ट खानेपानी योजनाको महशुलमा ८०% अनुदान वापत आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक समावेशीकरण:

- लैङ्गिक समानता कायम गर्न, महिला सेल स्थापना गर्न तथा महिलाहरूको मूलप्रवाहीकरणको लागि लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मूलप्रवाहीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न महिला लक्षित कार्यक्रममा रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- दलित लक्षित कार्यक्रमहरू तथा जनजातिहरूको परम्परागत संस्कृति, परम्परा र संपदाको संरक्षण, प्रवर्द्धन र विकास गर्न मागमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि रु. २ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रमको निमित्त रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ज्येष्ठ नागरिक तथा बालबालिका लक्षित गरी विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु. २ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- उपाध्यक्ष साहारा विहिन कार्यक्रमको निरन्तरताको लागि रु. २५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- उपाध्यक्ष विचल्लीमा परेका नागरिकलाई सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत रु १ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- लैंगिक हिंसामा परेका किशोरीहरूको संरक्षणको लागि आवश्यक सहयोग गर्न सेफ हाउस अर्घाखाँचीको लागि रु. ५० हजार अनुदान रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अब म आगामी आ.व. का पूर्वाधार विकास तर्फका बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु:

पूर्वाधार विकास:

संघीय तथा प्रदेश सरकार सँगको साझेदारीमा स्वीकृत सडकहरूको स्तरोन्नति कार्य गर्नको लागि गाउँपालिकाबाट ५० प्रतिशत लागत सहभागिता वापत २ करोड २० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सडकको नाम	विनियोजित बजेट, रु.
सम्पूरक तर्फ	
१. देउराली गुफा प्रशासकिय भवन ढुङ्गाडे सडक कालो पत्रे कार्य सम्पूरक योजना (पालिकाबाट विनियोजित रु १ करोड ५० लाख तथा संघीय सरकारबाट विनियोजित रु १ करोड ५० लाख)	३ करोड
२. पातलकटेरा थाम कोदाले सिमलचौर डाँडाकटेरी मो बा मालारानी वडा २ र ४ (पालिकाबाट विनियोजित रु ७० लाख तथा प्रदेश सरकारबाट विनियोजित रु ७० लाख)	१ करोड ४० लाख
प्रदेश ससर्त अनुदान तर्फ विनियोजित	
१. रातापानी लोहरी सलिनधारा मो बा मालारानी -६	१० लाख
२. टिमुरे भेडिराख्रे कमेरेपानी मो बा मालारानी ६ र ७	१० लाख
३. पस्लेड् कालुकादिप मो बा मालारानी - ९	१० लाख
४. सुघाँपोखरी खोरधार घैयार मो बास्तरोन्नती मालारानी	१० लाख

५. देउराली सिम डठेका चौर मो बा मालारानी -४	१० लाख
६. वेथला देखि सिम डठेका चौर मो बा मालारानी -२	१० लाख

- प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदानमा प्रारम्भ भएको देउराली-वामरूक-नरसिंहस्थान-बाँझाखर्क सडकलाई गाउँपालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा राखी पर्यटकीय गन्तव्यस्थल नरसिंहस्थानसम्मको खण्ड कालोपत्रेको कार्य आगामी ३ वर्षमा सम्पन्न हुनेगरी बहुबर्षे आयोजनाको रूपमा संचालन गरिएकोमा आगामी आ.व. को लागि रु. २ करोड २५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका तर्फ निम्नानुसारका कार्यालय तथा अन्य भवनहरू निर्माण तथा स्तरोन्नतिको लागि निम्नानुसारको बजेटको व्यवस्था गरेको छु:

भवनको नाम	विनियोजित बजेट, रु.
सिद्ध नेरा मा वि को आधारभूत विद्यालय भवन निर्माण	२० लाख
कालिका ने रा मा वि नमूना विद्यालय भवन निर्माण तथा ल्याब व्यवस्थापन अनुदान	१ करोड
किरण मा.वि. भवन निर्माण (क्रमगत)	१ करोड ५ लाख

- संघ, प्रदेश सरकार तथा अन्य निकारसँगको सहकार्यमा आयोजनाहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने साझेदारी रकमको व्यवस्था गर्न समपुरक कोष स्वरूप रु. २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- जिर्ण पत्रे ढुङ्गाका छाना विस्थापन कार्यलाई निरन्तरताको लागि रातो रङ्को जस्तापाता खरिदको लागि रु. ९० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सडक बोर्ड नेपाल, झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा निकाय सँगको लागत साझेदारीमा आयोजना। कार्यक्रम सञ्चालन वापत रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- निर्माण भएका सडक तथा भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भार कार्यको लागि मर्मत संभार कोषमा रु. २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ५०% लागत साझेदारीमा सिँचाई पाइप खरिद कार्यको लागि रु. २ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अब म आगामी आ.व. का वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फका बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु:

वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन:

- विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी वित्तीय व्यवस्थापन गर्नको लागि विपद व्यवस्थापन कोषमा रु. ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- विपद बाट प्रभावितलाई सहयोग स्वरूप ग्याभिन तथा खानेपानी पाइप खरिद कार्यको लागि रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पालिकास्तरीय वन नर्सरी नाइके व्यवस्थापन खर्चको लागि रु. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- वातावरण तथा मुहान संरक्षण सम्बन्धी कार्यको लागि रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- वातावरण संरक्षण क्षेत्रमा नयाँ अविष्कार, नवप्रवर्तन तथा स्वच्छ उर्जा सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गोरुसिङ्गे सर्प दंश उपचार केन्द्रमा उपचार गराउने मालारानी वासीको सहूलियतको लागि संस्थालाई सहयोग स्वरुप रु. ५० हजार व्यवस्थापन गरेको छु ।

सभाका सभाध्यक्ष ज्यू र सम्पूर्ण सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आगामी आ.व. का सार्वजनिक सेवा प्रवाह तथा सुशासन तर्फका बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु:

संस्थागत विकास तथा सुशासन:

- वित्तीय हस्तान्तरण रकम कटौती भई प्राप्त भएकोले चालु आ.व. को दायित्व भुक्तानी प्रयोजनको लागि पूँजीगत तर्फ रु. १ करोड ९९ लाख १८ हजार ८१८ र चालु तर्फ रु. ८३ लाख ८७ हजार ८८२ रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।
- कर्मचारीको जिम्मेवारी कायम गरी जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्न कार्यसम्पादन सम्झौता गरी उत्कृष्ट कर्मचारीको प्रोत्साहनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- जनताको नजिकै पुगी सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले चौमासिक रूपमा एकीकृत घुम्ती शिविर सञ्चालन गर्नको लागि रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी व्यावसायिकता प्रवर्द्धन गर्नको लागि रु. तीन लाख विनियोजन गरेको छु ।
- अन्य स्थानीय तहहरू सँगको साझेदारीमा आयोजनाहरू सञ्चालन गर्नको लागि रु. दुई लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिको कार्यालय र मातहतका कार्यालयमा क्रमशः सि.सि.टि.भी. जडान गर्नको लागि रु. चार लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सार्वजनिक सुनुवाई तथा सामाजिक परीक्षण मार्फत् सार्वजनिक जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्व प्रवर्द्धन गर्ने कार्यको लागि रु. २ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- पालिका तथा वडा अन्तर्गतका निर्मित सम्पत्तिको मर्मत संभार गर्नको लागि रु. ५ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय तथा सभाहलको संस्थागत विकासको लागि रु. ७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- जिल्लाभित्रका पालिकाहरू बिचमा समन्वयात्मक रूपमा कार्य गर्नेगरी अन्तरपालिका संवाद मञ्चको व्यवस्था गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु । साथै सरकार सरकारबीचको सम्बन्ध विकासको लागि अन्तरसरकार समन्वय मञ्च शीर्षकमा बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- कर्मचारी, शिक्षक, स्वास्थ्यकर्मी, पत्रकार, विद्यार्थीलाई उत्प्रेरित गरी भूमिका प्रवर्द्धन गर्नको लागि प्रोत्साहन गर्न रु. २ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

- गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक योजनाको कार्यान्वयनको अवस्थाको विषयमा समिक्षा गर्न जरूरी भएकोले सोको आवश्यक व्यवस्थाको लागि रु ३ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

सूचना तथा प्रविधी:

- गाउँपालिकाबाट जारी हुने महत्वपूर्ण सूचना सम्पूर्ण मालारानी वासीलाई मोवाइल एस.एम.एस. तथ अडियो सर्भिस मार्फत् जानकारी गराउनको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण कार्यालय, संस्थामा क्रमशः शक्तिशाली ईन्टरनेट तथा सञ्चार महशुलको लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको सूचना संप्रेषण प्रकाशन, प्रशारणको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

वडा तर्फ:

- सबै वडाहरुको वडा अतिथि सत्कार तथा चियापान खर्च स्वरुप प्रति वडा मासिक रु. २० हजारका दरले आवश्यक रकम व्यवस्था गरेको छु ।
- वडा विकास कार्यक्रम तर्फ वडागत रुपमा निम्नानुसार रु. १ करोड ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु:

वडा नं.	विनियोजित रकम, रु.
१	९ लाख ५० हजार
२	१० लाख ४० हजार
३	१२ लाख ५० हजार
४	१२ लाख ९० हजार
५	१३ लाख ३० हजार
६	१२ लाख ३० हजार
७	१० लाख ४० हजार
८	११ लाख २० हजार
९	१२ लाख ५० हजार
जम्मा	१ करोड ५ लाख

अन्त्यमा,

मालारानी गाउँपालिकाको आ.व. २०८१।०८२-२०८३।०८४ को लागि तर्जुमा गरिएको मध्यमकालीन खर्च संरचना समेत तयार गरी गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको जानकारी गराउन चाहन्छु । गाउँपालिकाको मूल नारा "कृषि पर्यटन र सहकारी: समृद्ध मालारानी" र नेपालको दीर्घकालीन सौच "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली"को सपनालाई साकार पार्न एवं दिगो विकासका लक्ष्यहरु समयमै प्राप्त गर्नको लागि ल्याइएका उल्लेखित बजेटको सफल कार्यान्वयन हुने सम्बन्धमा मैले पूर्ण विश्वास लिएको छु । मालारानीवासीको जीवनस्तरलाई उच्च बनाई समृद्ध र सुखी मालारानीवासीको पहिचान दिलाउन दीर्घकालीन सौचका साथ ल्याइएका बजेटलाई कार्यान्वयन गर्न यहाँका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, आम सञ्चारकर्मी, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, युवावर्ग, संघ/संस्था लगायतका सम्पूर्ण मनहरुको सकारात्मक एवं रचनात्मक सहयोग र शुभेच्छाको अपेक्षा राख्दछु । गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउनको लागि अहोरात्र खटिई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको विषयमा अथक सहयोग

पुन्याउनुहुने मालारानी गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, नागरिक समाज र सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन्छु । साथै यो बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको लागि प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा राय सुझाव दिनुहुने पूर्व जनप्रतिनिधिज्यूहरू, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरू, योजनाविद्हरू, विभिन्न विषयका विज्ञहरू, समाजसेवी व्यक्तित्वहरू, विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरू सुरक्षा निकाय र आम मालारानीवासीहरू एवं सञ्चारकर्मी मित्रहरू लगायतका सबै सबैलाई विशेष आभार एवं धन्यवाद दिन चाहन्छु । धन्यवाद, जय मालारानी ।